

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Om Sogne-Baadets Lösning og Hr. Professor Clausen

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Om Sogne-Baadets Lösning og Hr. Professor Clausen", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1834_529-com-root.pdf (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

ophævelse.

dvs. huer bedst, synes bedst om.

overvejelse; mening.

ophævelse.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

grovheder.

tildelt mig (grovheder) fuldt ud.

som vækker mishag, uvilje hos Gud.

forfædrene.

vrøvl, forrykt tale.

i høj grad.

urimelige, uretfærdige.

nuværende.

dristige, frække.

ganske vist.

i samfundsmæssig henseende.

dvs. bandstrålen, bandlysningen.

trofrihedens (her: friheden for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

endnu.

ophævelse.

være des vanskeligere.

noget (som helst).

dvs. syntes.

herrer.

godt tilfreds.

sakramente, frelsesmiddel.

herrer.

hvis.

i samfundsmæssig henseende.

her: universitetet (Det Teologiske Fakultet). Grundtvig skelnede skarpt mellem kirke og skole, dvs. mellem tro og teologi. Teologien som videnskabelig disciplin burde if. Grundtvig nyde stor frihed, men den skulle ikke have det mindste herredømme over troen (jf. Grundtvig 1830-1831, s. 422-484, især s. 440).

den åndelige verden (modsat den legemlige).

forulempelse, ubehagelighed.

arbejdet på.

slet ikke var min hensigt.

nuvel.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

åbenlyst.

upålidelig.

frafalde.

håb om evig frelse.

hvis.

nuværende.

af hvilken.

sandsynligvis.

i overensstemmelse med.

ganske vist.

skal nu være (optativ).

førstnævnte.

forklare, redegøre for.

forpligtede.

betale.

et beløb, som den enkelte husstand i en købstad betalte til præsten (jf. Kolderup-Rosenvinge 1838-1840, § 124, s. 248 f.).

på den ene eller anden måde.

spørgsmålet om den evige frelse.

sakramenter, frelsesmidler.

ganske vist.

sakramenternes.

sag, der er afgørende for den evige frelse.

nuværende.

sakramenternes.

ganske vist.

tvang mht. tro og overbevisning (negativ formulering af tidens begreb "Samvittigheds-Frihed", jf. Rasmussen 2009, s. 16 f. samt note 381).

konfirmationsforberedelse.

uden for.

ophævelse.

meget lang.

forulempelse, ubehagelighed.

ganske vist.

sag, der vedrører samvittigheden; sag, der må gennemtænkes fuldt. 'Samvittighed' var et centralt begreb blandt dannede, embedsmænd og præster i debatten om tros- og religionsfrihed, jf. Rasmussen 2009, s. 16-18.

det var sådan.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

uden for.

ydelsen.

handlingens, her: dåbens.

ophævelse.

tydeligvis.

meget lang.

fulgt.

forulempelse, ubehagelighed.

nødvendigvis.

af.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

i hvert fald.

forbereder; tilvejebringer.

frelses.

åbenlyst.

sag, der er afgørende for den evige frelse.

ophævelse.

trofriheden (her: friheden for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

nødvendigvis.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

ophævelse.

herrer.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

på en prik, til forveksling.

bør.

give lidt afslag; vise sig (mere) eftergivende, gøre indrømmelser.

ganske.

nedrakke; ødelægge.

lære.

ophævelse.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

lærerne for de kommende præster, dvs. underviserne på Det Teologiske Fakultet.

trosfæller.

falde i jeres smag.

anbragt spredt, dvs. der er langt imellem dem.

antagelse, formodning.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

nuværende.

ophævelse.

åbenlyst.

ophævelse.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

de, der dyrker en fornufts-baseret og naturlig religion i den forstand, at de har stor tillid til det ikke-kristne menneske og tror på en gudserkendelse uden om åbenbaringen i Kristus. Grundtvig bruger her udtrykket bredt om alle sine modstandere (andre steder kalder han dem 'rationalister'). En gennemgang af Grundtvigs brug af begrebet naturalisme findes hos Nyborg 2012.

tvang mht. tro og overbevisning (negativ formulering af tidens begreb "Samvittigheds-Frihed", jf. Rasmussen 2009, s. 16 f. samt note 381).

god.

lærerne for de kommende præster, dvs. underviserne på Det Teologiske Fakultet.

bestemt.

ophæver.

hensyn til; henblik på.

rimelige.

ophævelse.

således.

offentligheden.

bundne, forpligtede.

bestemt, afgjort.

når; hvis.

ophævelse.

nogen.

tvang mht. tro og overbevisning (negativ formulering af tidens begreb "Samvittigheds-Frihed", jf. Rasmussen 2009, s. 16 f. samt note 381).

nuværende.

ophævelse.

tvangen mht. tro og overbevisning (negativ formulering af tidens begreb "Samvittigheds-Frihed", jf. Rasmussen 2009, s. 16 f. samt note 381).

nogen.

tilføje.

grovheder.

forsætligt.

uforsætligt.

kæmper for.

samtidig, ved samme lejlighed.

arbejder.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

til.

sag, der er afgørende for den evige frelse.

dvs. lektie, remse.

forkæmperne.

forkæmperen.

dvs. lektie, remse.

åbenlyst.

herrer.

se bort fra.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

dvs. småvorne, nøjeregnende, smålige.

foreliggende.

vurdere (sagen) ud fra.

en vis gruppe mennesker.

spørgsmålet om den evige frelse.

bekæmper.

nødvendigvis.

urimelige, forkerte.

sætter sin magt, styrke ind på.

fintfølende.

forudsætte, regne med.

stå uanfægtet.

forudsætte, regne med.

var nødt til.

overbevise.

virke imponerende på.

tåbeligere, mere uklogt.

indtryk af.

det vil sige.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

dvs. muhamedansk, muslimsk.

dvs. håndteringen.

rimelig, retfærdig.

kritisere, nedrakke, udskamme.

agtværdige danske mænd.

spørgsmålet om den evige frelse.

Grundtvig, N. F. S., *Grundtvigs værker*,

ganske vist.

et spørgsmål om den evige frelse.

forfædre.

uanset hvilken kirkelig retning, de måtte komme fra.

håb om evig frelse.

passende.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

med sikkerhed.

grovheder.

trofrihed (her: frihed for den enkelte til at følge sin samvittighed i tro og tænkning).

eksistens.

skjule.

tjene.

agtværdig dansk mand.

er passende for.

eftersom.

hvis.

allerede.

Anvendt litteratur

- Grundtvig, N.F.S. (1830-1831) "Skal den Lutherske Reformation virkelig fortsættes?" i *Maanedsskrift for Christendom og Historie*, bind 1, s. 142-164, s. 241-277 og s. 417-484. København
- Kolderup-Rosenvinge, J.L.A. (1838-1840) *Grundrids af den danske Kirkeret. Til Brug ved Forelæsninger*. København
- Nyborg, Ole (2012) "N.F.S. Grundtvig og naturalismen" i *Grundtvig-Studier*, s. 109-144. København
- Rasmussen, Jens (2009) *Religionstolerance og Religionsfrihed. Forudsætninger og Grundloven i 1849*. Odense